

یک محقق از دلایل وقوع مکرر سیل در گلستان می گوید؛

سیل‌های خطرناکی در راه گلستان است

تهران (پانا) - به گفته محقق مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی گلستان در هر زمان امکان وقوع سیلاب در گلستان وجود دارد، الان که سیلی نداریم باید اقدامات پیشگیرانه را انجام دهیم و خودمان را برای سیل آینده آماده کنیم.

به گزارش ایسنا، محمدعلی صلیبی اظهار کرد: بارندگی زیاد و تغییرات اقلیم دلیل اصلی بوجود آمدن سیل‌های مکرر در گلستان است اما آنچه که باعث تشدید خسارت‌های سیل شده، تخریب اراضی شیب‌دار و تغییر کاربری آنها، جنگل تراشی، تغییر کاربری مراتع، ایجاد سازه‌های غیراستاندارد در مسیر رودخانه‌ها، تجاوز به حریم رودخانه و غیره است. اگر این اقدامات را در طبیعت انجام نمی‌دادیم، قطعاً تا به این اندازه خسارت در سیلاب‌ها نداشتیم.

وی با اشاره به بالاتر بودن شدت سیل در شرق استان نسبت به غرب، گفت: برخورد دو توده هوا در محدوده شرق استان و همچنین جمع شدن ابرها در این منطقه به خاطر وجود کوه‌های بلند، موجب شده که بارندگی در بخش شرق استان بیشتر باشد. تغییر کاربری‌ها، طولانی بودن و تعداد رودخانه‌ها و همچنین وجود جوامع شهری و روستایی بیشتر در جنب رودخانه‌ها در شرق نسبت به غرب استان، دیگر علت بالاتر بودن خسارات سیل در این مناطق است.

این محقق مرکز تحقیقات گلستان با تأکید بر شناسایی مناطق حادثه‌زیز در سیل، تصریح کرد: اصلاح مناطق حادثه‌زیز را باید در دستور کار قرار دهیم. این کار هزینه دارد ولی بهتر از آن است که سیل بیاید و خسارت وارد کند و بعد برای بازسازی هزینه کنیم.

صلیبی با اشاره به اینکه در زمینه آموزش همگانی در رابطه با سیل خوب عمل نکردیم، خاطرنشان کرد: مردم باید بدانند که در زمان سیلاب چه کاری انجام دهند. نیاز است که در هر منطقه، نقطه امن در زمان سیل را مشخص کنیم تا در زمان‌های بحرانی مردم را در آنجا اسکان دهیم.

وی در ادامه با اشاره به سیل سال ۹۸، بیان کرد: اگر اقدامات فنی بعد از سیلاب، به موقع و هماهنگ انجام می‌شد، آب در زمان کمتری از منطقه خارج می‌شد. باید مکان‌هایی را تعیین کنیم تا در زمان سیل‌های بزرگ، آب را از آنجا به زمین‌های کم بازده در مناطق شمال استان هدایت کنیم تا خسارت به شهرها و روستاها را کاهش دهیم. می‌توان چندین نقطه همانند "بند ولی" را ایجاد و آب را به این زمین‌ها هدایت کنیم. الان که سیلی نداریم باید این اقدامات را انجام دهیم.

صلیبی با اشاره به اینکه هر سه رودخانه اترک، گرگانرود و قره‌سو در استان شرایط سیلابی شدن دارند، اظهار کرد: رودخانه اترک هم سیل‌های خطرناکی دارد اما با توجه به اینکه پراکنش جمعیت شهری و روستایی در اطراف آن کمتر است، خسارات کمتری در سیل داریم.

وی خاطرنشان کرد: سدهای گلستان، بوستان و وشمگیر برای استان بسیار حیاتی هستند و نقش اساسی در مدیریت سیلاب دارند. البته سد وشمگیر با توجه به عمر بالای آن رسوبات زیادی جمع کرده و نیاز به لایروبی با ایجاد سد جدید داریم. زمین‌های این منطقه در گذشته بازدهی کمی داشتند و قیمت آنها پایین بود ولی در سال‌های اخیر با توجه به ایجاد زهکش‌ها، بازدهی بیشتر شده و قیمت زمین‌ها افزایش پیدا کرده است به همین خاطر شاید لایروبی سد کم‌هزینه‌تر از ایجاد سد جدید باشد. نیازمند این هستیم که هر چه زودتر سد نرماب وارد چرخه مدیریت منابع

این محقق مرکز تحقیقات گلستان در ادامه با تأکید بر اهمیت هماهنگی دستگاه‌ها در زمان بحران، گفت: در زمان سیل ستاد مدیریت بحران باید قوی‌ترین مرکز فرماندهی باشد و همه نیروهای اجرایی، نظامی و انتظامی و مردمی از آن فرمان بگیرند. فردی که این مرکز را فرماندهی می‌کند باید آدم متخصصی باشد.

صلبی یادآور شد: در زمان سیل مدیران باید خیلی قوی کار کنند و با یکدیگر هماهنگ باشند. متأسفانه در سیل سال گذشته خصوصاً در روزهای ابتدایی که زمان طلایی ما هستند، مقداری ناهماهنگی وجود داشت. اگر در همان سیل بزرگ سال گذشته شرایط را برای هدایت آب به مناطق شمال استان فراهم می‌کردیم، علاوه بر اینکه زمین‌های کم بازده این مناطق را حاصلخیز می‌کردیم، میزان خسارات به مناطق مسکونی هم کم می‌شد.

وی افزود: البته تمام تقصیر را نمی‌توان به گردن مسئولان گذاشت زیرا آنها نیز با محدودیت‌های مالی روبه‌رو هستند. به‌طور مثال اگر در سیل سال قبل سدهای استان به‌درستی وظیفه‌شان را انجام می‌دادند، تا به این اندازه خسارت نداشتیم.

این محقق مرکز تحقیقات گلستان با اشاره به اینکه توجه ما به پیشگیری سیل کم است، تأکید کرد: اگر به‌درستی با سیل برخورد کنیم، سیل یک تهدید نیست، بلکه یک فرصت است.

صلبی در پایان گفت: در استان نیاز به راه‌اندازی پژوهشکده تحقیقات سیل داریم.